

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Климент Найденов

по дисертационния труд на Иван Николаев

на тема

**„Бежанските потоци – опасност за националната сигурност на Република България“
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“**

Професионално направление: 4.4. Науки за земята. География на населението и селищата.

Обучаващо звено: Катедра „Регионално развитие“, ГГФ, СУ.

Заглавие: „БЕЖАНСКИТЕ ПОТОЦИ – ОПАСНОСТ ЗА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

Име на дисертанта: Иван Николаев Николаев

1. Данни за докторанта.

Иван Николаев Роден е през 1986 г. Той има 2 магистърски степени - „магистър по регионално развитие и политика – регионална сигурност“ – СУ и „магистър по банков мениджмънт“ – НБУ. Редовен докторант е към катедра „Регионално развитие“ на ГГФ. Ползва английски и немски език.

2. Данни за докторантурата.

Кандидатът е зачислен в редовна докторантура с тригодишен срок през м. юли, 2014 г. Отчислен е с право на защита със заповед на ректора от 15 юли, 2017 г. Представеният дисертационен труд е обсъден на разширено катедрено заседание на 6 юли, 2018 г.

По процедурата, регламентирана в ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ са спазени всички изисквания. Докторантът е изпълнил задълженията си по учебен план. Успешно са положени

предвидените изпити, а дисертационният труд е завършен и представен в регламентираните срокове.

Представената документация пред научното жури е пълна.

3. Данни за дисертацията и автореферата.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е от изключителна актуалност определена от протичащата динамика в общественото и социално развитие на България. Тя се потвърждава от малкия брой изследвания по тази проблематика в страната. Правилно са определени обекта и предмета на изследване. Основната цел е ясна и конкретна. Дисертационен труд „Бежанските потоци – опасност за националната сигурност на Република България“ е с обем 196 стр. (основен текст - 191 страници, вкл. таблици, диаграми, схеми и картосхеми). Състои се от увод, три глави и заключение. Библиографската справка е със 125 източника.

Първа глава е озаглавена „Основни понятия, нормативна база и методи, необходими за дефиниране на проблематиката“. Тя е с теоретична насоченост. Важно място заема анализът на понятието национална сигурност. Направен е задълбочен анализ на състава на нелегално преминаващите през територията на страната.

Втора глава озаглавена „Историческа ретроспекция и съвременни аспекти на миграционните процеси“, показва прехода между миграционните вълни в миналото и съвременната епоха. Разгледани са съвременните миграционни процеси към България и останалите страни от Европейския съюз. Докторантът анализира основните маршрути за придвижване на бежанците към развитите европейски страни и мерките за противодействие в някои страни.

Трета глава „Държавна политика за преодоляване на миграционната криза в България и сценарии за нови потоци“ е изцяло ориентирана към конкретните мерки за борба с нелегалната миграция. Тук се акцентира върху мерките и стратегиите които предприемат българските институции и върху сценариите за възможности от бъдещи миграционни вълни. Това определя нейното практико-приложно значение.

Авторефератът е с обем 51 страници и отговаря на съдържанието на дисертационния труд. Той е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р. България и Правилника за неговото приложение.

4. Научни приноси

В автореферата са изведени общо 4 научни приноса с общотеоретичен и практико-приложен характер.

1. Систематизирано представени са основните теоретични понятия, съпътстващата нормативна база и методите за оценяване на бежанските потоци като опасност за националната сигурност на Република България.
2. Направен е детайлен анализ на разходите за построяване на защитно съоръжение по границата на България с Турция и е разработен модел за реализация на защитно съоръжение подобно на това в Унгария с възможностите на българската държава.
3. Критичен анализ на стратегиите на европейското и националното законодателство, свързани с миграционните процеси и доказващи твърдението, че интеграцията на мигранти няма да спаси България от демографска катастрофа.
4. Направена е историческа ретроспекция на основата на която са преосмислени съвременните аспекти на миграционните процеси и е структурирана теза, че потенциалните бъдещи кризи са с произход Африка.

Макар и с известни резерви приемам и 4-те приноса.

5. Публикации и участия в научни форуми

Във връзка с дисертационния труд е представена една публикация:

Николаев, Ив. Темата на нелегалната миграция в годишните доклади на службите за сигурност. В Юбилеен сборник, посветен на проф. д-р Петър Славейков, С., Изд. „Мелани“, 2018, с.103-112.

6. Заключение

Считам, че изследванията по дисертацията имат необходимия личен принос на докторанта за подобен род разработка. Дисертационният труд показва, че докторанта притежава теоретични знания и демонстрира способност за осъществяване на самостоятелни научни изследвания. Неговия личен принос в проведеното научно изследване и постигнатите резултати са безспорни. Основният мотив за това са знанията, качествата които притежава и огромният обем от самостоятелно обработена информация съдържаща се в дисертационния труд. В подкрепа на това е и ясната аргументация в дисертационния труд, логически издържаната структура и достоверност на научните тези. Дисертационния труд е осъществен върху ясно определена проблематика с научна и научно-приложна актуалност. Той притежава необходимите качества за присъждане на научнообразователната степен доктор. Дисертацията е оригинална разработка, която отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Климент Охридски“. Предвид на достойнствата на дисертационния труд си позволявам да предложа на Уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за **присъждане на Иван Николаев ОНС „Доктор“** по научната специалност „География на населението и селищата“, от професионално направление 4.4. Науки за Земята, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика.

Изготвил становището: .....

Доц. д-р Климент Найденов)

29 януари 2019 г.

София